

Natonek Vilmos Katonakorában

Édesapám, Natonek Vilmos katona korában, 1912-ből. Honvédként szolgált, az első világháború idején a szerb fronton volt. Apám 1887-ben született Martoson, a Felvidéken. Öten voltak élő testvérek, róluk már meséltem. Apám volt talán a legszegényebb és a legkevésbé tanult ember közöttük. Csak a jósága volt kiváló, de hát mindenki jó volt a családban. Kereskedősegéd volt, benősült anyámhoz, aki lány korában már önálló kereskedő volt. Volt egy üzlete a Garay utcában.

A hozományt apám -- testvérei tanácsára, akik pénzügyi emberek voltak -- az első világháború után eljátszotta a tőzsdén. Mindenféle kötvényt vásárolt, amik később nem értek egy fillért sem. Úgyhogy nagyon szegények lettünk. Emiatt elég sok vita volt közöttük. Kedden és pénteken volt hetipiac a Garay utcában, apámnak volt ott egy sátra, ahol főleg bébi- és gyermekholmikat árult. Apám is belépett a pártba. Mint zsidóknak, nem volt más választásunk. Akkor még nem is volt Rákosi sem. Nem volt aktív, otthon nemigen volt téma. És nem tért vissza semmit a valláshoz se. Sőt! De természetesen zsidó temetőbe temettették el rendes szertartással. 1964-ben halt meg, rákban, az Amerikai úti kórházban. Egyszerűen nem emlékszem vissza arra, hogy miből éltek a szüleim a háború után. Akkor már én is dolgoztam, hamarosan a nővérem is, segítettük őket. Az persze nem volt elég, mert nekünk is még nagyon gyöngye keresetünk volt. Apám vásárolt, ha jól emlékszem. Akkor is a régi cikkeivel foglalkozott, babaholmikat árult, és járta a vidéki vásárokat hatalmas nagy csomaggal. Annyira nem volt pénzük, hogy a szenet a hatvan- vagy hetvenéves apám a hátán hozta haza a szenespincéből. Az utcán vettem el tőle a zsákot, amikor találkoztam vele, hogy dehogy engedem meg, hogy ő vigye a tüzelőt.